॥ अष्टकउवाच ॥ यः संस्थितः पुरुषो दह्यते वा निखन्यते वाऽपि निकृष्यते वा । अभावभूतः स विनाशमेत्य केनात्मना चेतयते परस्तात् ।

॥ ययातिरुवाच ॥ हित्वा सोऽसून्सुप्तवन्निष्टनित्वा पुरोधाय सुकृतं दुष्कृतं वा । अन्यां योनिं पवनाग्रानुसारी हित्वा देहं भजते राजसिंह ।

पुण्यां योनिं पुण्यकृतो व्रजन्ति पापां योनिं पापकृतो व्रजन्ति। कीटाः पतङ्गाश्च भवन्ति पापा न मे विवक्षाऽस्ति महानुभाव।

चतुष्पदा द्विपदाः षट्पदाश्च तथाभूता गर्भभूता भवन्ति । आख्यातमेतन्निखिलेन सर्व्वं भूयस्तु किं पृच्छसि राजसिंह ।

॥ अष्टकउवाच ॥ किं स्वित्कृत्वा लभते तात लोकान्मर्त्यः श्रेष्ठांस्तपसा विद्यया वा । तन्मे पृष्टः शंस सर्व्वं यथावच्छुभाल्लोकान्येन गच्छेत्क्रमेण । ३६२०

॥ ययातिरुवाच ॥ तपश्च दानञ्च शमो दमश्च ह्रीरार्जवं सर्व्वभूतानुकम्पा । स्वर्गस्य लोकस्य वदन्ति सन्तो द्वाराणि सप्तैव महान्ति पुंसां । नश्यन्ति मानेन तमोऽभिभूताः पुंसः सदैवेति वदन्ति सन्तः ।

अधीयमानः पण्डितं मन्यमानो यो विद्यया हन्ति यशः परेषां । तस्यान्तवन्तश्च भवन्ति लोका नचास्य तद्ब्रह्म फलं ददाति ।

चत्वारि कर्म्माण्यभयंकराणि भयं प्रयच्छन्त्ययथा कृतानि । मानाग्निहोत्रमुतमानमौनं मानेनाधीतमुतमानयज्ञः। न मानमान्योमुदमाददीत न सन्तापं प्राप्नुयाच्चावमानात्। सन्तः सतः पूजयन्तीह लोके नासाधवः साधुबुद्धिं लभन्ते इतिदद्यामिति यज इत्यधीय इति व्रतं । इत्येतानि भयान्याहुस्तानि वर्ज्यानि सर्व्वशः । ३६२५

ये चाश्रयं वेदयन्ते पुराणं मनीषिणो मानसमार्गरुद्धं । तद्वः श्रेयस्तेन संयोगमेत्य परां शान्तिं प्राप्नुयुः प्रेत्य चेह ।

इत्यादिपर्व्वणि सम्भवपर्व्वण्युत्तर ययात्युपाख्याने नवतितमोऽध्यायः ॥ ९० ॥

॥ अष्टकरुवाच । चरन् गृहस्थः कथमेति धर्म्मान्कथं भिक्षुः कथमाचार्य्यकर्म्मा । वानप्रस्थः सत्पथे सन्निविष्टो बहून्यस्मिन्सं प्रतिवेदयन्ति ।

॥ ययातिरुवाच । आहूताध्यायी गुरुकर्म्मस्वचोद्यः पूर्व्वोत्थायी चरमं चोपशायी मृदुर्द्दान्तो धृतिमानप्रमत्तः स्वाध्यायशीलः सिध्यति ब्रह्मचारी ।

धर्म्मागतं प्राप्य धनं यजेत दद्यात्सदैवातिथीन्भोजयेच्च । अनाददानश्च परैरदत्तं सैषा गृहस्थोपनिषत्पुराणी ।

स्ववीर्य्यजीवी वृजिनान्निवृत्तो दाता परेभ्यो न परोपतापी । तादृङ्मुनिः सिद्धिमुपैति मुख्यां वसन्नरण्ये नियताहारचेष्टः ।३६३०

अशिल्पजीवी गुणवांश्चैव नित्यंजितेन्द्रियः सर्व्वतो विप्रयुक्तः । अनोकशायी लघुरल्पप्रचारश्चरन्देशानेकचरः स भिक्षुः ।

रात्र्या यया वाऽभिजिताश्च लोका भवन्ति कामाभिजिताः सुखाश्च । तामेव रात्रिं प्रयतेत विद्वानरण्यसंस्थो भवितुं यतात्मा ।

दशैव पूर्व्वान्दशचापरांश्च ज्ञातीनथात्मानमथैकविंशं । अरण्यवासी सुकृते दधाति विमुच्यारण्ये स्वशरीरधातून् ।

॥ अष्टक उवाच ॥ कतिस्विदेव मुनयः कति मौनानि चाप्युत । भवन्तीति तदाचक्ष्व श्रोतुमिच्छामहे वयं ।

॥ ययातिरुवाच ॥ अरण्ये वसतो यस्य ग्रामो भवति पृष्ठतः । ग्रामे वा वसतोऽरण्यं स मुनिः स्याज्जनाधिप । ३६३५

॥ अष्टकउवाच ॥ कथं स्विद्वसतोऽरण्ये ग्रामो भवति पृष्ठतः । ग्रामे वा वसतोऽरण्यं कथं भवति पृष्ठतः ।